

De wrok van Achilles

Een toneelstuk voor klas 5

geschreven door: Frans Schobbe

Koor

Wrok zij Uw zang, oh gij Muze,
 de moordende wrok van Achilles,
 Peleus' zoon die talloze
 rampen de Grieken bereidde.
 Vele krachtige heldenzielen
 ten prooi zond aan donkere Hades
 't lichaam wierp tot buit
 voor honden en gieren begerig.
 Het was Zeus, die het zo wilde.
 Waar verwijdering tussen de Atride
 beheersers van mannen onsprong,
 en Achilles, de zoon van een godheid.
 Wie van de goden toch bracht hen
 te zaam om in tweespalt te strijden.
 Zeus' zoon was het, de grote Apollo
 die toornde op Agamemnon.
 Hij bracht de verpestende ziekte
 die teisterde het volk met de dood.

*Menin aeide Thea, pèlè-ia-deo Achillèos
 oelomenen, hè muri Achaios alge ethèke
 pollas difthimoes psuchas Aidi pro-i-apsen
 hèro-oon autoes de heloria tuiche kunessin
 ojonosie te pazie dios dételei-eto boelè
 ex hoe dè ta prota diastètèn erisante
 Atrè-i-dès te anax androon kai dios Achilleus*

Agamemnon zit omringd door de andere Grieken. De priester Chryses treedt op en spreekt:

Chryses:

Gij Atride en andere Grieken
 met stevige scheenplaat.
 Mogen de goden, de Olympos bewonend
 U geven Priamos' stad te verdelgen
 en veilig huiswaarts te keren.
 Mits gij mij mijn dierbare dochter
 weer vrij geeft, mijn losprijzen aanneemt.
 Eert zo Apollo, de zoon van Zeus,
 de treffer van verre.

Agamemnon:

Dat ik u, oude, niet vind
 in de buurt van de holle galeien
 't zij dat ge nu er blijft dralen
 of later weer terugkeert,
 dan zou de staf en de haarband
 van Apollo u zeker niet helpen.
 Haar laat ik zeker niet vrij gaan
 de ouderdom zal haar nog eerder
 in ons paleis en ver van haar land
 in Argos bereiken
 Ga nu, prikkelt mij niet
 dan zult ge veiliger keren.

Chryses keert zich af en roept Apollo aan:

Chryses:

Hoor mij, Heer van de zilveren boog
 die Chryse omschrijdend
 Cilla hoogheilig beschermt,
 Gij Tenedos' krachtige heerser.
 Wil door Uw pijlen de Grieken
 voor mijn tranen doen boeten!

Koor:

Toen daalde langs de Olympische toppen
 Apollo verbolgen van hart af.
 Zo als de nacht komt ten avond
 zo zet hij zich ver van de schepen.
 Zo ook verschoot hij zijn pijlen
 als stralen van zinkende zon.
 Eerst nog treft hij paarden en honden.
 Daarna met spitspuntige pijlen
 treft hij ook onwetende Grieken.
 En altijd brandden de vuren
 de talloze vuren der doden.
 Op de tiende dag riep hen Achilles
 te beraden allen tezamen.

Achilles:

Nu geloof ik dat wij moeten zwerven
 zonder ons doel te bereiken,
 tenminste indien wij ons doodslot
 kunnen ontkomen, daar oorlog
 en pest de Grieken overmeestert.
 Hoor mij en laat ons een priester
 of ziener raadplegen,

hij zou ons mogelijk zeggen
 waarover Apollo zich ergert.
 Over 't verzuimen van offers
 of niet vervulde beloftes?

Kalchas:

Gij Achilles die goden beminnen
 gij vraagt mij te zeggen
 waarom Apollo vergramt is?
 Zeggen wil ik echter als gij
 luistert en waarlijk
 mij door woord en door daad
 te beschermen,
 want ik geloof te vertoornen
 hij die grootmoedig regeert
 hier over dappere Grieken.

Achilles:

Zeg maar gerust wat gij weet
 wat gij weet door profetische gaven
 want zo waarlijk bij Apollo
 tot wie gij biddende opziet
 zal zolang als ik leef
 en op aarde mijn ogen de kost geef
 niemand der Grieken u deren.
 Zelfs indien Agamemnon
 de man is die gij bedoelde.

Kalchas:

Niet om een onvervulde belofte
 en niet om een offer
 treft ons met pijlen Apollo.
 Maar wel om zijn priester, geminacht
 door Agamemnon, die 't losgeld weigert
 en zijn dochter niet vrijlaat.
 Eerder zal hij het verderf
 van alle Grieken niet weren
 vóórdat hij het oogstrelende meisje
 bij haar vader weer terugziet.

Agamemnon:

Onheilsprofeet, nog nooit hebt ge iets
 in mijn voordeel gesproken.
 Goeds hebt ge nooit willen zeggen.
 Nu hebt ge ook weer gezegd
 profeterend onder Grieken

dat alleen daarom de treffer
 van verre ons rampen berokkent.
 Wijl ik het kostbare losgeld
 voor het meisje van Chryses niet wilde
 ik geef inderdaad aan haar
 boven Klytemnestra de voorkeur.
 Maar ook aldus, ben ik genegen
 haar terug aan haar vader te geven
 mits gij mij een andere gave bereidt.

Achilles:

Wijdvermaarde Atride
 gij allerhebzuchtigste onzer.
 Hoe toch zullen wij Grieken
 grootmoedig die gift u verlenen?
 Weten wij buit dan te liggen
 die niet reeds verdeeld is?
 Kom geef haar terug aan haar vader,
 dan zullen wij het u drie, ja viermaal
 vergoeden, als Zeus het vergunde
 Troje, hoe sterk ook van muren
 tot de grond te verdelgen.

Agamemnon:

Wees niet zo heimelijk sluw
 hoe voornaam ook en godengelijkend
 mij zult gij nimmer bedriegen.
 Zeker verlangt gij om zelf uw geschenk
 te behouden, dat ik maar
 zonder meer teruggeef 't meisje.
 Goed, als dan maar de Grieken
 grootmoedig een eregift schenken.
 Zo zij die niet willen geven,
 dan zou het kunnen gebeuren
 dat ik persoonlijk een eergeschenk nam,
 hetzij dat van Odysseus of Ajax,
 of ook wel het uwe.

Achilles:

Nee maar, die onbeschaamdheid,
 baatzuchtige, kleedt u uitmuntend.
 Hoe zal één van de Grieken
 welwillend uw voorschriften volgen
 zo gij u vermeet te gaan dreigen
 onze eregaven op te eisen.
 Nog nooit was mijn aandeel

gelijk aan het uwe.
 Als we een stad der Trojanen.
 hoe goed bevolkt ook, verwoestten.
 Uw aandeel was dan het grootste
 waar ik het kleinste voor lief nam.
 Thans vertrek ik naar Fythia
 het lijkt mij waarachtig veel beter
 huiswaarts te gaan met mijn schepen
 of denkt ge dat ik van plan ben
 hier, in mijn eer getast
 voor u schatten en rijkdom te rapen?

Agamemnon:

Vlucht maar gauw als ge zo'n zin hebt
 niet ik zal u smeken te blijven.
 U verfoei ik van alle vorsten 't meest
 want altijd is tweespalt u lief
 al zijt ge ook sterk, dat heeft toch zeker
 een godheid u gegeven?
 Ga maar naar huis met uw schepen
 't raakt mij niet of ge ook kwaad zijt.
 Maar als Apollo het meisje mij wegneemt
 zo zal ik Breseïs halen uit uw tent.
 Zo dat gij goed verstaat wie de machtigste is.

Achilles wil Agamemnon te lijf gaan met zijn zwaard, maar wordt plots tegengehouden door Athene, die onverwacht, en alleen zichtbaar voor hem, is verschenen.

Pallas Athene:

Uit de hemel daalde ik af
 om uw drift te kalmeren.
 Luister, want Hera beval het.
 Daar zij u beiden innig genegen is.
 Kom laat af van de strijd
 en trek niet het zwaard uit de schede.
 Smaad hem wel aan dan met woorden.
 Zo hem de schande zal treffen
 éénmaal zult ge toch driemaal
 zovele geschenken wegens deze
 verguizing ontvangen.
 Gehoorzaam, bedwing u!

Achilles:

Dwingend is het uw bevel te volvoeren
 hoe vergramd men ook innerlijk is.
 want hij die de goden gehoorzaamt
 ook hem verhoren zij later.

Achilles spreekt tot Agamemnon

Zwaar van de wijn zijt ge
hondengezicht, met uw hertehart- gij.
hebt ge wel ooit het gedurfd
met de troep u in 't harnas te steken.
Nee, dat dunkt u zo goed als de dood.
Volksuitvretende koning,
nietswaardigen, noem ik uw mannen.
Maar nu zeg ik u dit
en zweer er een dure eed op.
O, als er eens weer verlangen
naar Achilles is bij de Grieken
dan zult ge u heimelijk verbijten
daar gij de beste der Grieken
beledigt en geminacht.

Nestor:

Hemel, wat zal een geweldige ramp
hier de Grieken teisteren
O, wat zal Priamos juichen
en alle Trojanen.
Wanneer zij dit vernemen,
hoe gij u beiden elkander
vijandelijk aanvalt
luister naar mij toch, ik bid u.
Gij Atride, ontnem geen
eerst door de Grieken gegeven giften
ontneem niet, hoe hoog gij ook staat,
aan Achilles, het meisje.
Wil ook Achilles, niet hard
tegen hard de koning bestrijden
daar toch een sceptervoerende koning
hogere eer mag genieten dan u.
Gij Atride bedwing u
ontzie toch, ik bid u, Achilles
wees toch niet langer verstoord
tegen hem die u krachtig verdedigd.

Agamemnon:

Inderdaad is dat alles door u
naar behoren gesproken
Grijsaard, maar deze man
begeert over allen te heersen.
Doch iedereen zal, naar ik meen
zijn bevelen onuitgevoerd laten.

Achilles:

Ik zou waarachtig wel laf
 en nietswaardig genoemd mogen worden
 als ik bij al wat gij zegt
 uw woorden gehoor wilde schenken.
 Draag dat aan anderen op
 geef anderen uw bevelen,
 mij echter niet, want ik denk er
 niet aan naar uw woorden te luisteren.
 Ik zal u eens iets anders vertellen,
 houdt het maar in uw gedachten.
 Zie met het zwaard, zal ik, noch
 met u, noch met anderen, om het meisje
 strijden, daar ge haar onsteelt
 na haar eerst mij te hebben gegeven.
 Maar pas op dat gij niets van mijn ander
 bezit bij de schepen gaat nemen.
 Kom, neem terstond maar de proef
 dan zijn zij hier allen getuigen
 druppelen zal dan uw bloed
 om mijn speer en het koper verdonkeren.

Allen af, behalve Agamemnon, Talthybius en Eurybates.

Agamemnon:

Gaat naar de tent van Achilles
 en neemt daar het meisje Breseïs
 bij de hand en geleidt haar hier,
 en indien hij haar niet wil geven
 zal ik met anderen haar zelf gaan halen.

Talthybius en Eurybates komen bij Achilles

Achilles:

Welkom herauten, komt nader
 gij boden van Zeus en van mensen.
 Gij zijt voor mij toch niet schuldig
 aan dat wat uw heer u beveelde?
 Kom Patroclos breng het meisje
 en geef haar aan hen om te nemen
 mee naar die grimmige koning.

Scene 2**De droom van Agamemnon****Zeus:**

Ga nu verderfelijke droom,
 naar de snelle schepen der Grieken.
 Zeg Agamemnon, wanneer gij zijn tent
 zijt binnengekomen
 zonder omwegen alles precies
 zoals ik u opdraag:
 Geef hem het bevel de langharige Grieken
 in 't harnas te steken
 onverwijld, zal hij de stad der Trojanen wel nemen
 daar immers de onsterfelijke goden
 het eens zijn geworden.

De droom gaat tot de slapende Agamemnon.

Droom:

Slaapt gij nu, zoon van Atreus?
 't past geen lid van de krijgsraad
 de hele nacht door te slapen.
 Luister nu snel naar mijn woord
 van Zeus ben ik de bode.
 Hij die, hoe ver ook afwezig
 bezorgd is voor u.
 Hij nu beveelt u terstond
 de Grieken in 't harnas te steken,
 daar zij de stad der Trojanen innemen
 want de onsterfelijken, die de Olympos bewonen,
 zijn het niet langer oneens.
 Onheil, gezonden door Zeus
 bedreigt de Trojanen. Onthoudt het !
 Als u de slaap weer loslaat!

Scene 3**Agamemnon spreekt tot de krijgsraad****Agamemnon:**

Luistert mijn vrienden, aan mij verscheen,
 in de eeuwige nacht, een droom.
 Over mijn hoofd heen, sprak hij:
 "Slaapt gij nu zoon van Atreus
 't past geen lid van de krijgsraad
 de hele nacht door te slapen

Van Zeus ben ik de bode.
 Hij die hoe ver ook afwezig
 bezorgd is om u.
 Hij beveelt u terstond
 de Grieken in 't harnas te steken
 daar zij de stad der Trojanen innemen,
 want de onsterfelijken, die de Olympos bewonen,
 zijn het niet langer oneens.
 Onheil, gezonden door Zeus
 bedreigt de Trojanen." Zo sprak hij!
 Laat ons de zonen der Grieken
 bepraten de wapens te grijpen !

Nestor:

Hoort mij nu, vrienden.
 Zie, als een ander dan Agamemnon
 die droom ons verteld had
 noemden wij het zeker een leugen.
 Maar nu zag die man de droom,
 die voelt zich het hoogst van de Grieken.
 Daarom moeten wij trachten
 de Grieken in 't harnas te steken.

Allen af, behalve Agamemnon. Koor op

Scene 4

Het tweegevecht

Koor:

Toen nu de legers zich met hunne leiders
 daar op 't veld hadden gerangschikt.
 Toen trokken met roep en gekrijs
 als vogels de Trojanen te velde.
 Zwijgend, maar snuivend van moed, zie,
 trokken zij voorwaarts, de Grieken.
 Diep in hun hart en vurig
 begerend elkander ter steunen.
 Dicht bij elkander nu waren
 zij reeds bij hun opmars genaderd.
 Daar kwam de prachtige Paris
 als voorvechter van de Trojanen.
 Droeg om zijn schouders een boog
 en ook nog een zwaard in zijn handen.
 Zo daagt hij aanzienlijke Grieken
 uit om op leven en dood
 in een tweekamp zich met hem te meten.
 Toen hem dan nu Menelaos

uit zag gestapt uit het leger
was hij blij als een hongerige leeuw
en sprong hij terstond van zijn wagen.

Menelaos:

Wan-Paris, prachtig als Praalhans
waart gij maar nimmer geboren,
dan zulk een schandvlek te zijn
en door ieder geminacht.

Paris:

Niemand heeft macht om zelf te kiezen.....
Maar kom laat nu allen gaan zitten
indien gij wenst dat ik me in de slag
en in tweegevecht met u meet.
Laat mij dan hier in uw ring
Menelaos de krijgsman bekampen
strijdend om alle kleinoden
en Helena schoonste van allen.

Hektor:

Hoort nu Trojanen en Grieken,
het woord van de prachtige Paris.
Hij wil alleen in ons midden
het met Menelaos bekampen.
Wie van hen beiden het wint en
de sterkste zal blijken
hij voere én alle schatten
én tevens de vrouw met zich mee.

Koor:

Daarna zetten de troepen zich neder
op rijen waar ieders wapens
lagen te schitteren en paarden
stonden te stampen.

Agamemnon:

Zeus, gij almachtige vader,
verhevene, die heerst van de Ida.
Die alles aanschouwt
en alles kan horen.
Wees onze getuige
bescherm de eden der bondstrouw.
Wordt Menelaos door Paris gedood,
laat hij dan alle schatten behouden
met Helena; wij daarentegen,

keren naar huis weer terug.
 Wordt echter door Menelaos
 de blonde Paris gedood,
 dan rust op Troje de plicht
 om Helena met alle schatten
 te geven aan ons, de Argiven.

Paris en menelaos strijden, maar als Paris dreigt
 te verliezen verschijnt, voor de anderen onzichtbaar
 Aphrodite en hult Paris in een sluier van onzichtbaarheid
 en voert hem weg. Menelaos blijft alleen achter op het strijdperk.

Menelaos:

Hoort nu Trojanen en Grieken
 Ik ben de sterkste gebleken.
 Levert mij nu alle schatten
 en Helena uit, als overwinnaar!

Scene 5

Het schenden der eden

Koor:

Zittend bij Zeus, op gouden plaveisel
 beraamden de goden hun plannen.
 De stad der Trojanen zij zagen
 liggen op diepte der aarde
 en Zeus met zijn vlijmscherpe woorden
 dadelijk begon Hera te prikkelen.

*Hoi de theoi par dzèni kathèmenoi ègoro-oonto
 chruseooi en dapedooi meta de sfisi potnia Hèbè
 nektar eonochoei toi de chruseois depaessi
 deidechat alleloes tro-on polin eisoro-oontes
 autik epeirato kronidès erethidzemen hèren
 kertomiois epe-essi parabledèn agoruioon*

Zeus:

Twee der godinnen zijn eigenlijk wel
 Menelaos te hulp geschoten
 Hera, in Argos vereerd en Athene.
 Maar waarchtig ze zitten te kijken
 heel uit de verte, terwijl Aphrodite
 Paris voortdurend beschermt.
 Nu heeft ze hem dan weer gered,
 hij die reeds meende te vallen.
 Doch laten wij nu overleggen
 hoe we al deze dingen beslissen.

Hera:

Allervreeslijkste zoon, Kronos' zonen.
 Hoe kunt ge zo spreken
 waarom wilt ge mijn arbeid
 toch vruchteloos maken.
 'T zweet dat ik zweette al zwoegend
 toen ik de troepen bijeenbracht.
 Priamos en zijn stad tot verderve.
 Doe maar uw zin, maar toejuichen
 zullen wij goden het nimmer.

Zeus:

wonderlijk wezen, wat deden u
 Priamos toch en zijn zonen
 voor een zo onverzoenlijk kwaad,
 dat gij zo onverzoenlijk hunkert
 die welgestelde stad
 tot de grond te verdelgen?
 Doe wat ge wilt, als er maar niet
 uit deze kwestie later
 tussen ons ernstige tweespalt
 ontstaat om beide partijen.
 Maar nu iets anders;
 wanneer ik ook eens vurig verlang
 een stad te verwoesten.
 Leg dan ook mijn wrok niets in de weg
 maar laat mij betijen.

Hera:

Luister, drie steden bestaan er
 mij verweg het liefst van allen:
 't zijn Argos, Sparta en Mycene,
 verwoest ze nu allen,
 als ze door u zo hartgrondig gehaat zijn,
 ik zal ze niet bijstaan,
 want ook al zou ik
 aan u de verwoesting misgunnen,
 het zou mij niet baten,
 want gij zijt het sterkst.
 Kom laat ons nu beiden toegeeflijk wezen,
 ik zal het voor u zijn.
 Draag nu Athene dadelijk op
 het slagveld te betreden.
 Laat haar de Trojanen verleiden
 de Grieken tot daden te tergen.

Zeus:(tot Athene)

Snel onverwijld naar de kring
der Trojanen en Grieken om genen
over te halen tot belediging
en de Grieken te tergen.

Scene 6

Athene onder de Trojanen

Athene:

Zeg mij zoudt gij misschien ook
luisteren willen en wagen hier
op Menelaos een snelle pijl
af te schieten, om zo
voor uzelf bij alle Trojanen
dank en glorie te oogsten?

De man schiet een pijl af, Menelaos valt en de Grieken schieten te hulp.

Agamemnon:

Dierbare broer, gij Menelaos
zult mij een droevige smart zijn
wanneer gij mocht sterven
en 't noodlot; 't lot van 't
menselijk bestaan, moet vervullen.

Menelaos:

Wees gerust en ontmoedig niet de troepen
't is geen dodelijke plek
waar de pijl in terecht kwam.

Agamemnon:

Ach, Menelaos, mijn beste
mocht dit werkelijk waar zijn.
Laat een arts de wond onderzoeken
en u bevrijden van donkere pijnen.

Ze dragen Menelaos weg, de strijd ontbrandt.

Hektor gaat naar Paris en spreekt hem aan over zijn plotselinge verdwijning:

Hektor:

Wat bezielt u toch om die
onzalige wrok in uw hart te koesteren
't volk komt om in de strijd om de stad
om u is het strijdgewoel
om de stad heen ontstoken.
Kom op tot de strijd, dat de stad
niet ontvlamt in verdelgende vuurgloed.

Paris:

Hektor, het is terecht dat gij mij berispt
 maar ik wilde mij aan mijn verdriet wijden.
 Maar kom, blijf nu wachten
 tot ik mij hier in mijn krijgstuig heb gestoken.

Helena:

Ach zwager van mij, ik ril van mijzelf
 had dezelfde dag, waarop mijn moeder mij baarde
 mij maar een kwaadaardige wind weggerukt.
 Nu de goden dit kwaad mij hebben beschoren,
 mocht ik dan maar de vrouw van een beter
 man zijn, dan hij daar !

Hektor:

Ik hunker ernaar de Trojanen te helpen
 moedig hem liever aan,
 laat hij zich haasten om mij te bereiken.

Hektor mengt zich in de strijd en scheidt de Trojanen en de Grieken.

Hektor:

Luister naar mij gij Trojanen en Grieken.
 Ik wil u meedelen wat mijn hart mij ingeeft.
 Laat één van de Grieken,
 die tot de besten behoort
 zich melden om mij te bevechten.
 Dat is mijn wens,
 Zeus zij mijn getuige.

Niemand meldt zich.....

Menelaos:

O, gij snoevers, vrouwen zijt gij geen mannen.
 Als er niet één de kamp met Hektor
 wil aangaan, dan ga ik.

Agamemnon:

Zijt gij ontzint, Menelaos ?
 Het past niet onbezonnen te zijn.
 Wil niet uit eerezucht, een man bestrijden
 die sterker is dan gij.
 Laat het lot beslissen !

Zij Ioten en Ajax wint....

Ajax:

Vrienden verheugt u, 't is mijn lot
 ik zal het van Hektor
 hoe hoog ook geboren, wel winnen.
 Bidt gij intussen tot Zeus.
 Hektor, nu zult gij waarachtig
 ervaren, hoe dappere vorsten
 er bij de Grieken wel zijn.
 Komaan dan open de strijd,
 begin met de tweekamp.

Hektor:

Ajax van godengeslacht
 tracht mij niet als een kind te behandelen.
 Ik begeer niet u heimelijk te treffen
 Hoe geweldig gij zijt, maar openlijk
 op u te mikken !

De strijd begint, maar plots komt een heraut tussenbeide

Heraut:

Wilt, beste kinderen van Zeus
 niet langer nu kampen
 beiden bemint Zeus u.
 Nu echter nadert de nacht,
 naar haar ook te luisteren
 is raadzaam.

Ajax:

Geef Hektor de raad
 die woorden te spreken.
 Hij immers daagde mij uit
 tot een wedstrijd.

Hektor:

Laten wij vandaag van de kamp afzien,
 reeds is de nacht naderbij.
 Het is goed ons aan haar te onderwerpen.

Allen af.

SCENE 7

Koor:

Zo hielden dan de Trojanen
de wacht, een paniek geheimzinnig
zuster der rillende vlucht,
had echter de Grieken bevangen.
Droevig namen zij plaats
bij elkander. Maar Agamemnon,
onder het slaken van zware zuchten
sprak er temidden van Grieken:

Agamemnon:

Ach, mijne vrienden, bestuurders der Grieken,
Zeus verstrikt mij in zware verblindings.
Troje zullen wij nooit, met zijn
brede straten, veroveren.

Diomedes:

Vorst, onbedachtzaam hebt gij gesproken
in het bijzijn der Grieken.
Denkt gij nu heus dat de zonen
der Grieken zo slap zijn als gij beweert ?
Hebt gij de aandrift huiswaarts te keren ?
Ga dan. Bij de zee liggen de schepen.
Maar wij zullen blijven
tot we Troje verwoesten.

Nestor:

Krachtig zijt ge in de krijg Diomedes
en ook in de raad staat gij uw gelijke.
Atreus' zoon, Agamemnon
vermaarde koning der mannen.
Ik zal spreken zoals 't mij
't beste toeschijnt.
Sinds het ogenblik dat gij
't meisje Briseis ontnam aan Achilles
- slaaf van uw trotse gemoed-
is de strijd in ons nadeel gekeerd.
Laat ons dus, zij het ook laat
overleggen hem te verzoenen,
hem met een welkome gift
en vriendelijk woord te overreden.

Agamemnon:

Zeker grijsaard, ge hebt mijn verblinding
 terecht mij verweten,
 en ik wil het niet ontkennen,
 die man weegt op tegen talloze troepen.
 Daar ik nu echter misdeed
 aan mijn hoogmoed gehoor gaf,
 zal ik met kostbare geschenken hem eren.

Nestor:

Kom laat ons mannen verkiezen
 en hem verzoeken ten snelste.
 Nu naar de hut van Achilles.
 Zij nu dan Foenix de eerste,
 dan volgt Ajax, daarna Odysseus.
 Odius en Eurybates sluiten zich aan
 als herauten.
 Laat ons dan bidden tot Zeus,
 of hij zich erbarme.

De afgezanten komen tot Achilles

Achilles:

Welkom, gij komt als dierbare vrienden.
 Helaas het was nodig.
 Gij die het liefste mij zijt van de Grieken,
 hoe diep ook mijn wrok is.

Odysseus:

Heil, u, Achilles, wij zien ons bedreigd,
 o, godenzoon door een onheil
 verschrikkelijk groot, en wij vrezen,
 de schepen en de strijd te verliezen,
 indien gij niet uw zwaard omgordt.
 Kom maak u op, indien gij althans
 de noodlijdende Grieken redden wilt,
 zij het ook laat, uit het tumult der Trojanen.
 U verleent Agamemnon, zo gij u wilt laten verzoenen,
 giften die u niet onwaard zijn.
 Maar als ge Agamemnon
 al te hartstochtelijk mocht haten
 en zijn giften versmaden,
 heb dan tenminste erbarmen
 met ons, alle andere Grieken.

Achilles:

Zoon van Laërtes, gij sluwe Odysseus.
 Nodig is het uw verzoek,
 zonder omwegen af te wijzen.
 Noch Agamemnon, zomin als de andere Grieken,
 zullen mij ooit overreden.
 Ga terug en bericht deze boodschap
 aan de vorsten der Grieken,
 dat ik mijn wrok ten einde botvier.

Foenix:

Als ge dan inderdaad overweegt,
 doorluchte Achilles,
 huiswaarts te keren.
 Daar de wrok u in 't hart greep,
 hoe zou ik dan hier alleen kunnen blijven ?
 Peleus zond mij om u te geleiden,
 op de dag dat hij u liet gaan.
 Maar kom liever terug voor de giften,
 de Grieken zullen als Godheid u eren,
 als ge een einde maakt
 aan dezen krijg.

Achilles:

Beste vader, mijn beste Foenix,
 wilt mijn gemoedsrust toch niet,
 door uw jammeren en klagen verstoren.
 Rust hier op een zacht bed
 en morgen plegen wij overleg,
 of wij huiswaarts gaan of blijven.

Ajax:

Laat ons, geslepen Odysseus, heengaan
 mij dunkt dat wij ditmaal
 geen resultaat zullen bereiken.
 't is nodig dit woord aan de Grieken
 te melden al is het nadelig,
 maar haastig, zij wachten.

Het gezantschap keert terug naar de Grieken

Agamemnon:

Kom veelgeprezen Odysseus,
 gij glorie der Grieken,
 zeg mij of hij 't verdelgend vuur
 van de schepen wil weren,
 of dat zijn gemoed nog altijd

de slaaf van zijn wrok is ?

Odysseus:

Roemrijke vorst, Agamemnon.
Hij daarginds, wil zijn woede niet doven,
veeleer nog volhardt hij
overkropt met wrok negeert hij
u en uw geschenken.

er valt een lange stilte.....

Diomedes:

Roemruchte veldheer der troepen.
Laat hem nu maar rusten,
hij in zijn trotse verbeelding.
Luister naar mij.
Nadat wij naar hartelust
dranken en spijzen genoten,
moet ieder gaan slapen.
Laat ons dan morgen
't krijgsvolk posteren
en zelf in de voorste gelederen strijden.

SCENE 8

Achilles en Patroclos zitten voor hun tent.

Achilles:

Waarom betraand, o Patroclos,
hebt gij misschien iets aan mij te zeggen ?
Zijt ge bedrukt, omdat ginds
bij de holle galeien,
steeds gij de Grieken ziet vallen ?

Patroclos:

Ach, verwijt het hun niet Achilles,
zij zijn zo door smart overvallen.
Zie zovelen liggen dood of verwond,
die de dappersten waren.
Gij echter blijft onbuigzaam,
wreed is uw trots.
Stuur dan tenminste mij erop af.
Laat uw troepenmacht meegaan.
In uw harnas zal ik de Grieken een licht zijn.
De Trojanen een vernietigend vuur.

Achilles:

Hoe het zij, werp u op hen, Patroclos,
met al uw krachten.
Houdt van de schepen, de ondergang tegen.
Keer dan terug naar mij,
mijn trouwe vriend.

Patroclos kleedt zich in het harnas van Achilles.
Hij begeeft zich in de strijd.
Alle Trojanen vluchten, uitgezonderd Hektor.

Hektor:

O, Patroclos, beweerde gij niet, dat gij zeker
eenmaal mijn stad zou verwoesten ?
Ik, die haar tegen de dag van het noodlot verdedig,
zal u rampzalige, door de gieren laten verslinden.
Hektor valt Patroclos aan en steekt hem neer.

Patroclos:

Ach, Hektor, jubel maar luid.
Ook gij zult waarachtig
niet lang meer leven
de dood en de machtige Moira,
staan in uw nabijheid.

Patroclos sterft. Hektor af.
Een boodschapper brengt het slechte nieuws aan Achilles.

Antilochus:

O wee, gij zoon van de dappere Peleus.
Ach, welk een gruwzaam bericht zult gij horen.
Was het maar nimmer geboodschapt.
Hij is gevallen, Patroclos,
om 't lijk wordt gestreden.
Hektor, met blikerende helm,
heeft uw rusting veroverd.

Achilles weent en strooit as op zijn hoofd.
Thetis, zijn goddelijke moeder verschijnt.

Thetis:

Hoort al 't leed van mijn hart.
Wee mij, dat ik dien held tot mijn onheil moest baren.
Zo lang hij licht ziet, lijdt hij,
lijdt hij zo lang als hij leeft.
Ik kan hem niet helpen, al ga ik.
Toch zal ik gaan en hem zien.

Thetis komt bij Achilles....

Kind waarom weent ge ?
 Welk verdriet houdt uw ziel gevangen?
 Is het niet voleindigd,
 zoals gij Zeus vroeger smeekte ?
 Dat éénmaal de zonen der Grieken
 benard uw hulp verlangen ?

Achilles:

Ja, dat heeft Zeus voor mij zo voleindigd,
 maar wat baat mij die vreugde,
 nu mijn diebare makker Patroclos sneuvelde.
 Die ik hoger vereerde
 dan al mijn andere vrienden.
 Mijn hart verbiedt mij te leven,
 indien niet Hektor zijn leven
 verliest door mijn speer.

Thetis:

De duur van uw leven zal maar kort zijn,
 onmiddellijk na Hektor, staat voor u ook
 het doodslot te wachten.

Achilles:

Ach, mocht ik meteen maar sterven,
 ik heb mijn vriend niet kunnen beschermen.
 Ik zit hier maar bij de schepen.
 Doch laat rusten wat vroeger gebeurd is.
 Welaan dan, nu ga ik.
 Hektor zij mijn doel, daarna wacht ik willig de dood.
 Niemand weerhoudt mij nu van het slagveld.

Thetis:

Begeef u nog niet in de worsteling.
 Wacht op mijn terugkeer.
 Ik breng u glorierijke wapenen.

Thetis af...ze keert terug met een hamas, gemaakt door Hephaitus

Neem nu het heerlijke wapentuig
 van Haephaitus, dat roem zal verwerven.

Achilles:

Het past niet voortdurend welige wrok te kweken.
 Kom aan dan nu, haast u.
 Geef de langharige Grieken weer moed.
 Hoedt u Trojanen, voor 't bereik van mijn lansen.

Achilles staat vooraan op het podium, achter hem staat Zeus.
 Deze laat de loten in de weegschaal vallen.
 De weegschaal slaat naar een kant door: de Grieken zullen zegevieren!
 Achilles begeeft zich in de strijd en komt tegenover hektor te staan....

Hektor:

Nu zal ik niet meer, Pelide,
 zoals ik driemaal deed, u ontvluchten.
 Nu drijft mijn hart mij pal te staan.
 Kom, laat ons de goden er deel aan doen nemen.

Achilles:

Nu moet gij u zeker een speervechter tonen.
 Ge kunt niet meer vluchten.
 Nu zult ge ten volle betalen,
 voor 't leed mijner makkers.
 Ze strijden en Hektor raakt dodelijk gewond.

Hektor:

Wee mij, nu hebben de Goden mij waarlijk
 tot sterven geroepen.

Achilles:

Nu zullen alle Trojanen boeten voor Patroclus' dood.

Apollo:

Laat af van de Trojanen.
 Pas op dat niet een der onsterfelijken u vernietigt!

Achilles:

Wilt gij mij tergen, treffer van verre?
 Ik raad u, keer terug naar de Olympos,
 opdat mijn speer u niet treft, al zijt ge onsterfelijk.

Apollo schiet een pijl in Achilles' hiel. Achilles valt....

Wie heeft mij, vanaf een veilige afstand,
 die geniepige pijl gezonden?
 Waart gij het Apollo,
 die mij heenwaarts naar Hades zendt?

Achilles sterft....

De grieken verzamelen zich, nadat zij zijn lijk hebben afgevoerd.

Kalchas:

Op deze wijze, mijn vrienden
 wordt ons doel niet bereikt.
 Hoor nu, welk teken ik zag:
 een havik vervolgde een duif.
 In een rotsspleet verborg die zich

en de havik greep mis.
Maar in het naburige struikgewas,
wachtte de listige vogel, en zie;
het dwaze duifje vloog weg
en werd gegrepen.

Odysseus:

Dank, gij verziende Kalchas,
nu weet ik wat ons te doen staat.
Een machtig paard zullen wij bouwen,
met in zijn holle buik, de dapperste onzer.
Met de zegen van Zeus en de hulp van Pallas Athene,
zullen wij eindelijk
de muren van Troje dan slechten.

-HOE WELIG WEEFT DE WROK-

hoe we-lig weeft de wrok, wrede wrok, in zijn ziel, hoe welig weeft de

wrok in zijn ziel welk won-der-lij-ke lot heeft

Zeus voor hem be-schikt beschikt voor hij die wrokt bij zijn schip zijn

schip het nood lot dat hem wacht dat hem wacht

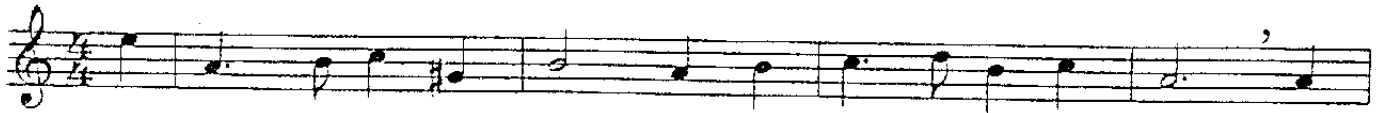
-2-

De wanhoop is nabij, is nabij door zijn vriend
De wanhoop is nabij, door zijn vriend.
Zijn vriend die in de strijd,
die hij nog steeds ontwijkt,
hem voorgaat door de poort, door de poort
van de dood.
Hem voorgaat door de poort van de dood.

-3-

Het noodlot dat hem wacht, in de krijg, in de krijg
Het noodlot dat hem wacht in de krijg,
dat zoekt Achilles zelf, want leven wil hij niet.
Een leven vol verdriet, vol verdriet.
Dit leven wil hij niet, vol verdriet

-AFSCHEID VAN BRESIËS

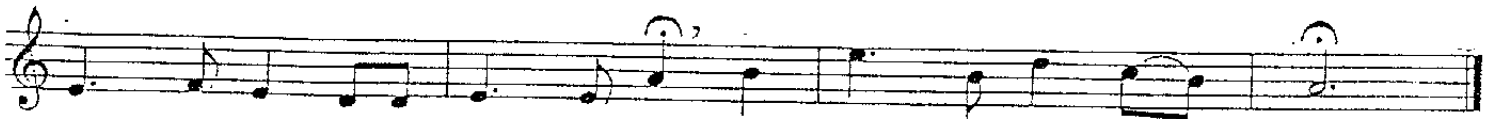
Achilles moet haar laten hij moet haar laten gaan Hij

mag haar niet behouden, hij moet haar laten gaan Zijn

hart dat huilt om dit verlies het hare huilt stil mee Aga

memnon neemt wat van hem niet is Achilles wrok neemt toe.